

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Соціальна медицина

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
навчальної дисципліни
з підготовки доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти
Галузі знань: 22 ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я
Спеціальності: 229 Громадське здоров'я**

**Вінниця
2022 рік**

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

(повне найменування вищого навчального закладу)

РОЗРОБНИКИ:

д.мед.н, проф. О.М. Очередько

Обговорено на засіданні кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова та рекомендовано до затвердження на центральній методичній раді / науковій комісії

“24” травня 2022 року, протокол №7

Затверджено на центральній методичній раді / науковій комісії

“24” травня 2022 року, протокол №7

Змістовий модуль (* позначені СРС)

***Тема 1. Соціальна медицина, як наука про суспільне здоров'я та охорону здоров'я**

Методи та концепції соціальної медицини, зв'язок з іншими науками (громадське здоров'я, профілактична медицина, епідеміологія, біостатистика). Виміри суспільного здоров'я. Завдання та приклади їх вирішення. Презентації. Буде приділена увага практичним аспектам вимірів суспільного здоров'я та моніторингу на основі традиційного програмного забезпечення в аналітичних системах R, EPIINFO.

Знати:

Методи та концепції соціальної медицини

Виміри суспільного здоров'я

Способи реалізації завдань

Вміти:

Застосовувати методи соціальної медицини .

Вести моніторинг суспільного здоров'я

Виразити результати графічно і створити презентацію

Література:

***Тема 2. Теоретичні основи соціальної медицини. (на прикладах України та США)**

Теорії суспільного здоров'я. Фактори популяційного здоров'я. Стратегії впливу. Методологія аналізу програм здоров'я. Економічний підхід. Прикладні аналізи витрати-ефективність, витрати-утиліти, витрати-ефективність. Авторська методологія балансових диференціальних рівнянь. Презентації. Буде приділена увага практичним аспектам аналізу державних програм здоров'я на основі традиційного програмного забезпечення в аналітичних системах R, EPIINFO.

Знати:

Методологію аналізу державних програм здоров'я.

Економічні шкали виміру ефективності.

Суть прикладних аналізів витрати-ефективність, витрати-утиліти, витрати-ефективність.

Вміти:

Здійснювати економічний аналіз програм здоров'я.

Провести аналіз програм здоров'я з економічних позицій на основі традиційного програмного забезпечення в аналітичних системах R, EPIINFO

Виразити результати графічно і створити презентацію

Література:

Тема 3. Здоров'я населення (чинники, що обумовлюють здоров'я, методи вивчення, закономірності основних показників)

Теорія факторів ризику. Методологічні та методичні основи, загальна схема вивчення впливу комплексу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення. Просторові, часові, та гніздові моделі. Виміри ефектів, види зв'язку, парціальні зв'язки. Статистичні тести. Поправки на множинні тести. Розвідувальний аналіз даних. Графічні презентації просторових та часових даних. Використання традиційного програмного забезпечення для вивчення впливу комплексу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення, зокрема аналітичних систем R, STATA, SAS.

Знати:

Виміри здоров'я населення.

Просторові, часові, та гніздові моделі.

Виміри ефектів, види зв'язку, парціальні зв'язки.

Статистичні тести. Поправки на множинні тести.

Розвідувальний аналіз даних.

Графічні презентації просторових та часових даних.

Вміти:

Проводити Виміри здоров'я населення.

Оцінювати вплив комплексу факторів навколишнього середовища на здоров'я населення

Користуватись традиційним програмним забезпеченням, зокрема аналітичними системами R, STATA, SAS.

Література:

1. Dorne, Jean-Lou C. M.; Kass, George E. N.; Bordajandi, Luisa R.; Amzal, Billy; Bertelsen, Ulla; Castoldi, Anna F.; Heppner, Claudia; Eskola, Mari; Fabiansson, Stefan; Ferrari, Pietro; Scaravelli, Elena; Dogliotti, Eugenia; Fuerst, Peter; Boobis, Alan R.; Verger, Philippe (2011). "[Chapter 2. Human Risk Assessment of Heavy Metals: Principles and Applications](#)". In Astrid Sigel; Helmut Sigel; Roland K O Sigel (eds.). Metal Ions in Toxicology. Metal Ions in Life Sciences. RSC Publishing. pp. 27–60. [doi:10.1039/9781849732116-00027](#). ISBN 978-1-84973-091-4.
2. Mumtaz, Moiz M.; Hansen, Hugh; Pohl, Hana R. (2011). "Chapter 3. Mixtures and Their Risk Assessment in Toxicology". In Astrid Sigel; Helmut Sigel; Roland K O Sigel (eds.). Metal Ions in Toxicology. Metal Ions in Life Sciences. RSC Publishing. pp. 61–80. [doi:10.1039/9781849732116-00061](#). ISBN 978-1-84973-091-4.
3. Committee on Risk Assessment of Hazardous Air Pollutants (1994), [Science and judgment in risk assessment](#), Washington, D.C: [National Academy Press](#), ISBN 978-0-309-04894-1, retrieved 27 September 2010
4. [Barry Commoner](#). "Comparing apples to oranges: Risk of cost/benefit analysis" from Contemporary moral [controversies](#) in technology, A. P. Iannone, ed., pp. 64–65.

Тема 4. Медико-соціальні проблеми демографічних процесів. Демографічна ситуація в Україні та сучасному світі.

Демографічні процеси і виміри, параметризація проблеми. Медико-соціальні проблеми демографічних процесів. Реєстрація демографічних даних, демографічні показники. Демографічна ситуація в Україні та сучасному світі. Методологія аналізу демографічних даних. Модель Пуассона. Стохастичний фронт'єрний аналіз. Види, моделі, хід проведення. Структурні форми, дані. Інтерпретація результатів. Приклади. Дата енvelopмент (Data envelopment) аналіз. Види масштабування. Види, моделі, хід проведення. Інтерпретація результатів. Приклади. Використання традиційного програмного забезпечення аналітичних систем R і SAS.

Знати:

Демографічні процеси і виміри.

Демографічні показники.

Демографічна ситуація в Україні та сучасному світі

Методологія аналізу демографічних даних.

Стохастичний фронт'єрний аналіз.

Види, моделі, хід проведення.

Дата енvelopмент аналіз.

Види масштабування, види, моделі, хід проведення.

Вміти:

Розраховувати демографічні показники

Здійснювати базисний стохастичний фронт'єрний аналіз на основі традиційного програмного забезпечення аналітичних систем R і SAS.

Дата енвелопмент (Data envelopment) аналіз на основі традиційного програмного забезпечення аналітичних систем R і SAS.

Інтерпретувати результати аналізу демографічних процесів на популяційному рівні.

Література:

Тема 5. Методика вивчення захворюваності (загальної, з тимчасовою втратою працездатності)

Види захворюваності. Соціальні і медичні аспекти захворюваності. Загальні і спеціальні показники захворюваності, захворюваність з тимчасовою втратою працездатності. Джерела вивчення захворюваності.

Знати:

Види захворюваності.

Соціальні і медичні аспекти захворюваності.

Загальні і спеціальні показники захворюваності.

Захворюваність з тимчасовою втратою працездатності.

Джерела вивчення захворюваності.

Вміти:

Використовувати дані по захворюваності.

Аналізувати дані по захворюваності.

Використовувати різні джерела вивчення захворюваності.

Література:

Тема 6. Загальні тенденції захворюваності населення України

Методології вивчення процесів захворюваності. Загальні тенденції захворюваності населення України та світу. Загальні питання співставності медико-демографічної інформації. Вибірковість, зміщення, змішування. Обсерваційні дизайни: звіт за випадками/серіями, екологічний дизайн, перехресний дизайн. Цілі, області застосування. Аналітичні дизайни: випадок-контроль, когортний. Можливі зміщення, властиві ефекти змішування та способи уникнення і корекції. Приклади. Використання традиційного програмного забезпечення аналітичних систем R і SAS.

Знати:

Методології вивчення процесів захворюваності

Загальні тенденції захворюваності населення України та світу

Проблеми співставності медико-демографічної інформації

Вибірковість, зміщення, змішування.

Основи та види обсерваційних дизайнів: звіт за випадками/серіями, екологічний дизайн, перехресний дизайн. Цілі, області застосування.

Основи та види аналітичних дизайнів: випадок-контроль, когортний. Можливі зміщення, властиві ефекти змішування та способи уникнення і корекції.

Вміти:

Аналізувати дані обсерваційних досліджень, інтерпретувати та зображати графічно результати.

Аналізувати дані досліджень випадок-контроль, інтерпретувати та зображати графічно результати.

Аналізувати дані когортних досліджень, інтерпретувати та зображати графічно результати.

Література:

Тема 7. Інвалідність.

Види та групи інвалідності. Організація експертизи. Показники. Методології вивчення процесів інвалідності. Загальні тенденції інвалідності населення України та світу. Аналіз інвалі-

дності. Класифікації прикладних статистичних аналізів популяційних процесів здоров'я. Види прикладних статистичних аналізів популяційних процесів здоров'я за типами і кількістю залежних змінних та функціями зв'язку. Моделювання даних щодо інвалідності, отриманих за ієрархічними, комплексними дизайнами. Моделювання часових та просторових процесів інвалідизації. Особливості моделювання економічних змінних та процесів в охороні здоров'я. Використання традиційного програмного забезпечення аналітичних систем R, WinBUGs, SAS.

Знати:

Види та групи інвалідності.

Організація експертизи. Показники.

Методології вивчення процесів інвалідності.

Загальні тенденції інвалідності населення України та світу..

Вміти:

Аналізувати дані щодо інвалідності, отриманих за ієрархічними, комплексними дизайнами. Моделювати часові та просторові процеси інвалідизації.

Аналізувати дані часових та просторових процесів інвалідизації, інтерпретувати та зображати графічно результати.

Література:

Тема 8. Фізичний розвиток.

Показники фізичного розвитку, методи оцінки. Медико-соціальні та екологічні детермінанти. Гігієнічні основи комплексної оцінки стану фізичного розвитку різних категорій населення. Сучасні підходи до оцінки функціонального стану та адаптаційних можливостей організму. Використання традиційного програмного забезпечення аналітичних систем R, WinBUGs, SAS.

Знати:

Показники фізичного розвитку, методи оцінки.

Медико-соціальні та екологічні детермінанти.

Гігієнічні основи комплексної оцінки стану фізичного розвитку різних категорій населення.

Сучасні підходи до оцінки функціонального стану та адаптаційних можливостей організму.

Наукові основи проведення епідеміологічних досліджень

Вміти:

Визначати показники фізичного розвитку та оцінювати їх.

Застосовувати гігієнічні основи комплексної оцінки стану фізичного розвитку різних категорій населення.

Оцінювати функціональний стан та адаптаційні можливості організму.

Література:

***Тема 9. Медико-соціальні аспекти найважливіших захворювань.**

Найважливіші захворювання, медико-соціальні наслідки. Особливості контингентів, джерел, загальних і спеціальних показників. Комбінування джерел вивчення захворюваності. Методологічні аспекти вивчення: аналітичні дизайни випадок-контроль, когортний. Можливі зміщення, властиві ефекти змішування та способи уникнення і корекції. Приклади. Використання традиційного програмного забезпечення аналітичних систем R і SAS.

Знати:

Види захворюваності.

Соціальні і медичні аспекти захворюваності.

Загальні і спеціальні показники захворюваності.

Захворюваність з тимчасовою втратою працездатності.

Джерела вивчення захворюваності.

Вміти:

Використовувати дані по захворюваності.

Аналізувати дані по захворюваності.

Використовувати різні джерела вивчення захворюваності.

Використання аналітичних дизайнів випадок-контроль, когортний.

Література:

Тема 10 Основи організації лікувально-профілактичної допомоги

Види лікувально-профілактичної допомоги. Особливості організації лікувально-профілактичної допомоги за контингентами. 3-х рівнева система організації лікувально-профілактичної допомоги. Відношення до платника. Економічні та фінансові основи. Керована допомога.

Знати:

Види лікувально-профілактичної допомоги.

Особливості організації лікувально-профілактичної допомоги за контингентами.

3-х рівневу систему організації лікувально-профілактичної допомоги.

Відношення до платника. Економічні та фінансові основи.

Керована допомога.

Вміти:

Виявити резерви лікувально-профілактичної допомоги.

Оцінювати вплив економічного та соціального середовища на організацію лікувально-профілактичної допомоги.

Користуватись традиційним програмним забезпеченням, зокрема аналітичними системами R, STATA, SAS.

Література:

***Тема 11 Основи організації лікувально-профілактичного забезпечення дорослого населення.**

Особливості та види організації лікувально-профілактичного забезпечення дорослого населення. Особливості організації лікувально-профілактичної допомоги дорослому населенню за контингентами. 3-х рівнева система організації лікувально-профілактичної допомоги дорослому населенню. Відношення до платника. Економічні та фінансові основи. Керована допомога.

Знати:

Особливості та види організації лікувально-профілактичного забезпечення дорослого населення.

Особливості організації лікувально-профілактичної допомоги дорослому населенню за контингентами.

3-х рівневу систему організації лікувально-профілактичної допомоги дорослому населенню.

Відношення до платника. Економічні та фінансові основи.

Керована допомога.

Вміти:

Виявити резерви лікувально-профілактичної допомоги дорослому населенню.

Оцінювати вплив економічного та соціального середовища на організацію лікувально-профілактичної допомоги дорослому населенню.

Користуватись традиційним програмним забезпеченням, зокрема аналітичними системами R, STATA, SAS.

Література:

***Тема 12 Організація амбулаторно-поліклінічної допомоги**

Види амбулаторно-поліклінічної допомоги. Особливості організації амбулаторно-поліклінічної допомоги за контингентами. 3-х рівнева система організації амбулаторно-поліклінічної допомоги. Відношення до платника. Економічні та фінансові основи. Керована допомога.

Знати:

Види лікувально-профілактичної допомоги.

Особливості організації амбулаторно-поліклінічної допомоги за контингентами.

3-х рівневу систему організації амбулаторно-поліклінічної допомоги.

Відношення до платника. Економічні та фінансові основи.

Керована допомога.

Вміти:

Виявити резерви амбулаторно-поліклінічної допомоги.

Оцінювати вплив економічного та соціального середовища на організацію амбулаторно-поліклінічної допомоги.

Користуватись традиційним програмним забезпеченням, зокрема аналітичними системами R, STATA, SAS.

Література.:

1. Chave, S.P.W. (2001). In: Oxford Textbook of Public Health. Vol 1, Oxford University Press
2. Concern for Europe's Tomorrow: health and the environment in the WHO European region / WHO European Center for Environment and Health. [Publ. on behalf of the World Health Organization Regional Office for Europe].-Stuttgart: Wiss.Verl.-Ges., 2005.- 537 p.
3. Hogarth, J. (1998). Glossary for Health Care Terminology, Public Health in Europe-4
4. Last, J.M. (2001). A Dictionary of Epidemiology, Oxford University Press
5. Mausner, J.S. and Kramer, S. (2005). Mausner and Bahn: Epidemiology - An Introductory Text, Saunders
6. Nalini Sathiakumar, Olga Hena (2010). Методы исследования (пер. с англ. осущ. Центром спаркмана по Международному Здравоохранению, Бирмингем, шт. Алабама, США), США, - 189с.
7. Nalini Sathiakumar, Olga Hena (2002). EPI INFO 2000. Лабораторное руководство (пер. с англ. осущ. Центром спаркмана по Международному Здравоохранению, Бирмингем, шт. Алабама, США), США, - 267с.
8. Park, K. (2007). Textbook of Preventive and social medicine. 15th Eddition.-Jabalpur
9. Roger Detels and Lester Breslow (2004). In: Oxford Textbook of Public Health. Vol 1. W.W. Holland, et al (eds) Oxford University Press

Тема 13 Організація стаціонарної допомоги населенню

Види стаціонарної допомоги. Особливості організації стаціонарної допомоги за контингентами. 3-х рівнева система організації стаціонарної допомоги. Відношення до платника. Економічні та фінансові основи. Керована допомога.

Знати:

Види стаціонарної допомоги.

Особливості організації стаціонарної допомоги за контингентами.

3-х рівневу систему організації стаціонарної допомоги.

Відношення до платника. Економічні та фінансові основи.

Керована допомога.

Вміти:

Виявити резерви стаціонарної допомоги.

Оцінювати вплив економічного та соціального середовища на організацію стаціонарної допомоги.

Користуватись традиційним програмним забезпеченням, зокрема аналітичними системами R, STATA, SAS.

Література:

10. Chave, S.P.W. (2001). In: Oxford Textbook of Public Health. Vol 1, Oxford University Press
11. Concern for Europe's Tomorrow: health and the environment in the WHO European region / WHO European Center for Environment and Health. [Publ. on behalf of the World Health Organization Regional Office for Europe].-Stuttgart: Wiss.Verl.-Ges., 2005.- 537 p.
12. Hogarth, J. (1998). Glossary for Health Care Terminology, Public Health in Europe-4
13. Last, J.M. (2001). A Dictionary of Epidemiology, Oxford University Press
14. Mausner, J.S. and Kramer, S. (2005). Mausner and Bahn: Epidemiology - An Introductory Text, Saunders
15. Nalini Sathiakumar, Olga Henaо (2010). Методы исследования (пер. с англ. осущ. Центром спаркмана по Международному Здравоохранению, Бирмингем, шт. Алабама, США), США, - 189с.
16. Nalini Sathiakumar, Olga Henaо (2002). EPI INFO 2000. Лабораторное руководство (пер. с англ. осущ. Центром спаркмана по Международному Здравоохранению, Бирмингем, шт. Алабама, США), США, - 267с.
17. Park, K. (2007). Textbook of Preventive and social medicine. 15th Eddition.-Jabalpur
18. Roger Detels and Lester Breslow (2004). In: Oxford Textbook of Public Health. Vol 1. W.W. Holland, et al (eds) Oxford University Press

Тема 14 Організація первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини

Варіанти організації ПМСД. Особливості організації ПМСД за контингентами. Місце в 3-х рівневій системі організації амбулаторно-поліклінічної допомоги. Варіанти організації сімейної медицини. Відношення до платника. Економічні та фінансові основи. Керована допомога.

Знати:

Варіанти організації ПМСД.

Особливості організації ПМСД за контингентами.

Місце в 3-х рівневій системі організації амбулаторно-поліклінічної допомоги.

Варіанти організації сімейної медицини.

Відношення до платника. Економічні та фінансові основи.

Керована допомога.

Вміти:

Виявити резерви ПМСД.

Оцінювати вплив економічного та соціального середовища на організацію первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини.

Користуватись традиційним програмним забезпеченням, зокрема аналітичними системами R, STATA, SAS.

Література::

19. Chave, S.P.W. (2001). In: Oxford Textbook of Public Health. Vol 1, Oxford University Press
20. Concern for Europe's Tomorrow: health and the environment in the WHO European region / WHO European Center for Environment and Health. [Publ. on behalf of the World Health Organization Regional Office for Europe].-Stuttgart: Wiss.Verl.-Ges., 2005.- 537 p.
21. Hogarth, J. (1998). Glossary for Health Care Terminology, Public Health in Europe-4
22. Last, J.M. (2001). A Dictionary of Epidemiology, Oxford University Press
23. Mausner, J.S. and Kramer, S. (2005). Mausner and Bahn: Epidemiology - An Introductory Text, Saunders
24. Nalini Sathiakumar, Olga Henaо (2010). Методы исследования (пер. с англ. осущ. Центром

спаркмана по Международному Здравоохранению, Бирмингем, шт. Алабама, США), США, - 189с.

25. Nalini Sathiakumar, Olga Henaо (2002). EPI INFO 2000. Лабораторное руководство (пер. с англ. осущ. Центром спаркмана по Международному Здравоохранению, Бирмингем, шт. Алабама, США), США, - 267с.
26. Park, K. (2007). Textbook of Preventive and social medicine. 15th Eddition.-Jabalpur
27. Roger Detels and Lester Breslow (2004). In: Oxford Textbook of Public Health. Vol 1. W.W. Holland, et al (eds) Oxford University Press

Тема 15 Організація медичного забезпечення потерпілих від аварії на ЧАЕС

Види медико-соціальної допомоги потерпілим від аварії на ЧАЕС. Особливості організації медико-соціальної допомоги за контингентами потерпілих від аварії на ЧАЕС. 3-х рівнева система організації допомоги потерпілим від аварії на ЧАЕС. Економічні та фінансові основи. Керована допомога.

Знати:

Види медико-соціальної допомоги потерпілим від аварії на ЧАЕС.

Особливості організації медико-соціальної допомоги за контингентами потерпілих від аварії на ЧАЕС.

3-х рівнева система організації допомоги потерпілим від аварії на ЧАЕС.

Економічні та фінансові основи.

Керована допомога.

Вміти:

Виявити резерви медичного забезпечення потерпілих від аварії на ЧАЕС.

Оцінювати вплив економічного та соціального середовища на організацію медичного забезпечення потерпілих від аварії на ЧАЕС.

Користуватись традиційним програмним забезпеченням, зокрема аналітичними системами R, STATA, SAS.

Література::

28. Chave, S.P.W. (2001). In: Oxford Textbook of Public Health. Vol 1, Oxford University Press
29. Concern for Europe's Tomorrow: health and the environment in the WHO European region / WHO European Center for Environment and Health. [Publ. on behalf of the World Health Organization Regional Office for Europe].-Stuttgart: Wiss.Verl.-Ges., 2005.- 537 p.
30. Hogarth, J. (1998). Glossary for Health Care Terminology, Public Health in Europe-4
31. Last, J.M. (2001). A Dictionary of Epidemiology, Oxford University Press
32. Mausner, J.S. and Kramer, S. (2005). Mausner and Bahn: Epidemiology - An Introductory Text, Saunders
33. Nalini Sathiakumar, Olga Henaо (2010). Методы исследования (пер. с англ. осущ. Центром спаркмана по Международному Здравоохранению, Бирмингем, шт. Алабама, США), США, - 189с.
34. Nalini Sathiakumar, Olga Henaо (2002). EPI INFO 2000. Лабораторное руководство (пер. с англ. осущ. Центром спаркмана по Международному Здравоохранению, Бирмингем, шт. Алабама, США), США, - 267с.
35. Park, K. (2007). Textbook of Preventive and social medicine. 15th Eddition.-Jabalpur
36. Roger Detels and Lester Breslow (2004). In: Oxford Textbook of Public Health. Vol 1. W.W. Holland, et al (eds) Oxford University Press

Тема 16 Організація екстреної та невідкладної допомоги

Основи організації екстреної та невідкладної допомоги. Особливості організації екстреної та невідкладної допомоги за контингентами. 3-х рівнева система організації екстреної та невід-

кладної допомоги. Централізація організації екстреної та невідкладної допомоги. ЦМКЕМД. Відношення до платника. Економічні та фінансові основи. Керована допомога.

Знати:

Основи організації екстреної та невідкладної допомоги.

Особливості організації екстреної та невідкладної допомоги за контингентами.

3-х рівнева система організації екстреної та невідкладної допомоги.

Централізація організації екстреної та невідкладної допомоги. ЦМКЕМД.

Відношення до платника. Економічні та фінансові основи.

Керована допомога.

Вміти:

Виявити резерви організації екстреної та невідкладної допомоги.

Оцінювати вплив економічного та соціального середовища на організацію екстреної та невідкладної допомоги.

Користуватись традиційним програмним забезпеченням, зокрема аналітичними системами R, STATA, SAS.

Література:

Тема 17 Організація медичної допомоги населенню літнього віку

Основи організації медичної допомоги населенню літнього віку. 3-х рівнева система організації медичної допомоги населенню літнього віку. Медичні заклади, програми. Зв'язок спеціалізованих і загальних закладів. Відношення до платника. Економічні та фінансові основи. Керована допомога.

Знати:

Основи організації медичної допомоги населенню літнього віку.

3-х рівнева система організації медичної допомоги населенню літнього віку.

Медичні заклади, програми. Зв'язок спеціалізованих і загальних закладів.

Відношення до платника. Економічні та фінансові основи.

Керована допомога.

Вміти:

Виявити резерви організації медичної допомоги населенню літнього віку.

Оцінювати вплив економічного та соціального середовища на організацію медичної допомоги населенню літнього віку.

Користуватись традиційним програмним забезпеченням, зокрема аналітичними системами R, STATA, SAS.

Література:

Тема 18 Організація лікувально-профілактичної допомоги працюючим на промислових підприємствах

Основи організації лікувально-профілактичної допомоги працюючим на промислових підприємствах. 3-х рівнева система організації лікувально-профілактичної допомоги працюючим на промислових підприємствах. Системи проф. оглядів. Відношення до платника. Економічні та фінансові основи. Керована допомога.

Знати:

Основи організації лікувально-профілактичної допомоги працюючим на промислових підприємствах.

3-х рівнева система організації лікувально-профілактичної допомоги працюючим на промислових підприємствах.

Відношення до платника. Економічні та фінансові основи.

Керована допомога.

Вміти:

Виявити резерви організації лікувально-профілактичної допомоги працюючим на промислових підприємствах.

Оцінювати вплив економічного та соціального середовища на організацію лікувально-профілактичної допомоги працюючим на промислових підприємствах.

Користуватись традиційним програмним забезпеченням, зокрема аналітичними системами R, STATA, SAS.

Література:

***Тема 19. Медичне страхування**

Відмінності економіки громадського здоров'я від класичної. Розділи економіки громадського здоров'я. Типи і види медичного страхування. Керована допомога, страхові ринки, спів-оплата медичних послуг. Ефекти. Властивості економічних змінних. Особливості мір зв'язку, еластичність, семи-еластичність. Методи економіки громадського здоров'я. Метод економічних кривих. Методи економічного аналізу громадського здоров'я. Методи економетрії. Використання традиційного програмного забезпечення для економетричних моделей, зокрема аналітичних систем R, STATA, SAS.

Знати:

Типи і види медичного страхування.

Керована допомога, страхові ринки, спів-оплата медичних послуг. Ефекти.

Властивості економічних змінних.

Еластичність, семи-еластичність.

Методи економіки громадського здоров'я.

Вміти:

Аналізувати страхові ринки.

Застосовувати економічні змінні та будувати економетричні моделі.

Користуватись традиційним програмним забезпеченням для економетричних моделей, зокрема аналітичних систем R, STATA, SAS.

Література:

Тема 20. Страхова медицина в економічно розвинених країнах світу

Типи і види медичного страхування. Міжнародні приклади реалізації. Керована допомога, індивідуальні фінансові рахунки. Роль держави у виправленні неспроможностей страхових ринків. Схеми спів-оплати медичних послуг. Ефекти. Черги за медичними сервісами. Методи економетрії вивчення ефективності страхових ринків. Використання традиційного програмного забезпечення для економетричних моделей, зокрема аналітичних систем R, STATA, SAS.

Знати:

Типи і види медичного страхування.

Міжнародні приклади реалізації. Керована допомога, індивідуальні фінансові рахунки.

Роль держави у виправленні неспроможностей страхових ринків.

Схеми спів-оплати медичних послуг.

Ефекти. Черги за медичними сервісами.

Вміти:

Аналізувати страхові ринки.

Вивчати ефективність страхових ринків.

Користуватись традиційним програмним забезпеченням для економетричних моделей, зокрема аналітичних систем R, STATA, SAS.

Література:

***Тема 21. Охорона здоров'я матері та дитини (медико-соціальні аспекти)**

Медико-соціальні аспекти охорони здоров'я матері та дитини. Роль держави в охороні здоров'я матері та дитини. Медико-соціальні програми захисту прав та здоров'я матері та дитини. Показники здоров'я матері та дитини. Смертність немовлят, перинатальна. Материнська смертність, різновиди. Рівні та структура, динаміка в Україні. Порядок реєстрації та джерела інформації.

Знати:

Медико-соціальні аспекти охорони здоров'я матері та дитини. Роль держави в охороні здоров'я матері та дитини. Медико-соціальні програми захисту прав та здоров'я матері та дитини. Показники здоров'я матері та дитини. Смертність немовлят, перинатальна. Материнська смертність, різновиди. Рівні та структура, динаміка в Україні. Порядок реєстрації та джерела інформації.

Вміти:

Використовувати дані про здоров'я матері та дитини.

Аналізувати дані про здоров'я матері та дитини

Використовувати різні джерела вивчення стану здоров'я матері та дитини.

Література:

1. Chave, S.P.W. (2001). In: Oxford Textbook of Public Health. Vol 1, Oxford University Press
2. Concern for Europe's Tomorrow: health and the environment in the WHO European region / WHO European Center for Environment and Health. [Publ. on behalf of the World Health Organization Regional Office for Europe].-Stuttgart: Wiss.Verl.-Ges., 2005.- 537 p.
3. Hogarth, J. (1998). Glossary for Health Care Terminology, Public Health in Europe-4
4. Last, J.M. (2001). A Dictionary of Epidemiology, Oxford University Press
5. Mausner, J.S. and Kramer, S. (2005). Mausner and Bahn: Epidemiology - An Introductory Text, Saunders
6. Nalini Sathiakumar, Olga Hena (2010). Методы исследования (пер. с англ. осущ. Центром спаркмана по Международному Здравоохранению, Бирмингем, шт. Алабама, США), США, - 189с.
7. Nalini Sathiakumar, Olga Hena (2002). EPI INFO 2000. Лабораторное руководство (пер. с англ. осущ. Центром спаркмана по Международному Здравоохранению, Бирмингем, шт. Алабама, США), США, - 267с.
8. Park, K. (2007). Textbook of Preventive and social medicine. 15th Eddition.-Jabalpur
9. Roger Detels and Lester Breslow (2004). In: Oxford Textbook of Public Health. Vol 1. W.W. Holland, et al (eds) Oxford University Press

Тема 22. Організація акушерсько-гінекологічної допомоги

Види акушерсько-гінекологічної допомоги. Особливості організації акушерсько-гінекологічної допомоги за контингентами. 3-х рівнева система організації акушерсько-гінекологічної допомоги. Відношення до платника. Економічні та фінансові основи. Керована допомога.

Знати:

Види акушерсько-гінекологічної допомоги.

Особливості організації акушерсько-гінекологічної допомоги за контингентами.

3-х рівневу систему організації акушерсько-гінекологічної допомоги.

Відношення до платника. Економічні та фінансові основи.

Керована допомога.

Вміти:

Виявити резерви акушерсько-гінекологічної допомоги.

Оцінювати вплив економічного та соціального середовища на організацію акушерсько-гінекологічної допомоги.

Користуватись традиційним програмним забезпеченням, зокрема аналітичними системами R, STATA, SAS.

Література:

10. Chave, S.P.W. (2001). In: Oxford Textbook of Public Health. Vol 1, Oxford University Press
11. Concern for Europe's Tomorrow: health and the environment in the WHO European region / WHO European Center for Environment and Health. [Publ. on behalf of the World Health Organization Regional Office for Europe].-Stuttgart: Wiss.Verl.-Ges., 2005.- 537 p.
12. Hogarth, J. (1998). Glossary for Health Care Terminology, Public Health in Europe-4
13. Last, J.M. (2001). A Dictionary of Epidemiology, Oxford University Press
14. Mausner, J.S. and Kramer, S. (2005). Mausner and Bahn: Epidemiology - An Introductory Text, Saunders
15. Nalini Sathiakumar, Olga Henaо (2010). Методы исследования (пер. с англ. осущ. Центром спаркмана по Международному Здравоохранению, Бирмингем, шт. Алабама, США), США, - 189с.
16. Nalini Sathiakumar, Olga Henaо (2002). EPI INFO 2000. Лабораторное руководство (пер. с англ. осущ. Центром спаркмана по Международному Здравоохранению, Бирмингем, шт. Алабама, США), США, - 267с.
17. Park, K. (2007). Textbook of Preventive and social medicine. 15th Eddition.-Jabalpur
18. Roger Detels and Lester Breslow (2004). In: Oxford Textbook of Public Health. Vol 1. W.W. Holland, et al (eds) Oxford University Press

*Тема 23. Організація медичної допомоги дітям

Види педіатричної допомоги. Особливості організації педіатричної допомоги за контингентами. 3-х рівнева система організації педіатричної допомоги. Відношення до платника. Економічні та фінансові основи. Керована допомога.

Знати:

Види педіатричної допомоги.

Особливості організації педіатричної допомоги за контингентами.

3-х рівневу систему організації педіатричної допомоги.

Відношення до платника. Економічні та фінансові основи.

Керована допомога.

Вміти:

Виявити резерви педіатричної допомоги.

Оцінювати вплив економічного та соціального середовища на організацію педіатричної допомоги.

Користуватись традиційним програмним забезпеченням, зокрема аналітичними системами R, STATA, SAS.

Література:

19. Chave, S.P.W. (2001). In: Oxford Textbook of Public Health. Vol 1, Oxford University Press
20. Concern for Europe's Tomorrow: health and the environment in the WHO European region / WHO European Center for Environment and Health. [Publ. on behalf of the World Health Organization Regional Office for Europe].-Stuttgart: Wiss.Verl.-Ges., 2005.- 537 p.
21. Hogarth, J. (1998). Glossary for Health Care Terminology, Public Health in Europe-4
22. Last, J.M. (2001). A Dictionary of Epidemiology, Oxford University Press
23. Mausner, J.S. and Kramer, S. (2005). Mausner and Bahn: Epidemiology - An Introductory Text, Saunders
24. Nalini Sathiakumar, Olga Henaо (2010). Методы исследования (пер. с англ. осущ. Центром спаркмана по Международному Здравоохранению, Бирмингем, шт. Алабама, США), США, - 189с.
25. Nalini Sathiakumar, Olga Henaо (2002). EPI INFO 2000. Лабораторное руководство (пер. с англ. осущ. Центром спаркмана по Международному Здравоохранению, Бирмингем, шт. Алабама, США), США, - 267с.

26. Park, K. (2007). Textbook of Preventive and social medicine. 15th Eddition.-Jabalpur
27. Roger Detels and Lester Breslow (2004). In: Oxford Textbook of Public Health. Vol 1. W.W. Holland, et al (eds) Oxford University Press

*Тема 24. Аналіз діяльності лікувально-профілактичних закладів і оцінка якості медичної допомоги

Параметризація проблеми. Альтернативи. Види ефективності (технічна, алокативна, внаслідок обсягу, загальна). Стохастичний фронт'єрний аналіз. Види, моделі, хід проведення. Структурні форми, дані. Інтерпретація результатів. Приклади. Дата енvelopмент (Data envelopment) аналіз. Види масштабування. Види, моделі, хід проведення. Інтерпретація результатів. Приклади. Використання традиційного програмного забезпечення аналітичних систем R і SAS.

Знати:

Види ефективності (технічна, алокативна, внаслідок обсягу, загальна).

Стохастичний фронт'єрний аналіз.

Види, моделі, хід проведення.

Дата енvelopмент аналіз.

Види масштабування, види, моделі, хід проведення.

Вміти:

Здійснювати базасний стохастичний фронт'єрний аналіз на основі традиційного програмного забезпечення аналітичних систем R і SAS.

Дата енvelopмент (Data envelopment) аналіз на основі традиційного програмного забезпечення аналітичних систем R і SAS.

Інтерпретувати результати аналізів оцінки економічної ефективності виробників медичних послуг на популяційному рівні.

Література:

Тема 25. Облік і звітність, показники діяльності, їх оцінка

Види обліку і звітності, біжучі і періодичні, організація, планування. Фінансові біжучі і періодичні види обліку і звітності. Бюджети. Показники діяльності, фінансові показники їх оцінка. Трансфери. Види аналізу кеш флоу, моделі, хід проведення. Інтерпретація результатів на інституційному і організаційному рівнях. Приклади. Використання традиційного програмного забезпечення аналітичних систем R і SAS.

Знати:

Види обліку і звітності, біжучі і періодичні, організація, планування.

Фінансові біжучі і періодичні види обліку і звітності. Бюджети.

Показники діяльності, фінансові показники їх оцінка.

Використання і види трансферів.

Вміти:

Здійснювати та використовувати результати аналізу кеш флоу. Використовувати традиційне програмне забезпечення аналітичних систем R і SAS.

Інтерпретувати результати аналізу кеш флоу на інституційному і організаційному рівнях.

Література:

*Тема 26. Методика оцінки якості медичної допомоги

Сучасні методи забезпечення та оцінки якості медичної допомоги. Інтеграція з системами охорони здоров'я. Керована допомога, стандартизація, контроль з боку інтегрованого платника. Джерела інформації. Економічні аналізи витрати-ефективність, витрати-утиліти, витрати-

вигода. Балансова модель автора. Інтерпретація результатів. Приклади. Використання традиційного програмного забезпечення аналітичних систем R і SAS.

Знати:

Сучасні методи забезпечення та оцінки якості медичної допомоги.

Інтеграція з системами охорони здоров'я.

Керована допомога, стандартизація, контроль з боку інтегрованого платника.

Джерела інформації.

Вміти:

Здійснювати економічні аналізи витрати-ефективність, витрати-утиліти, витрати-вигода. Використовувати традиційне програмне забезпечення аналітичних систем R і SAS.

Інтерпретувати результати аналізів оцінки медико-економічної ефективності виробників медичних послуг на популяційному, інституційному і організаційному рівнях.

Література:

Тема 27. Організація медичної експертизи працездатності

Сучасні організаційні форми проведення медичної експертизи працездатності. Організація медичної експертизи тимчасової та стійкої працездатності в Україні. КЕК, МСЕК. Види тимчасової та стійкої втрати працездатності. Медико-соціальне значення проблеми. Методи та організація реабілітації. Джерела інформації, показники.

Знати:

Сучасні організаційні форми проведення медичної експертизи працездатності.

Організацію медичної експертизи тимчасової та стійкої працездатності в Україні.

Структуру та функції КЕК, МСЕК.

Види тимчасової та стійкої втрати працездатності.

Медико-соціальне значення проблеми. Методи та організація реабілітації.

Вміти:

Інтегрувати інформацію про тимчасову та стійку втрату працездатності з різних джерел в клінічні та медико-соціальні дослідження.

Література:

***Тема 28. Організація стоматологічної допомоги населенню**

Види стоматологічної допомоги. Особливості організації лікувально-профілактичної стоматологічної допомоги за контингентами. 3-х рівнева система організації стоматологічної допомоги. Відношення до платника. Економічні та фінансові основи. Керована допомога.

Знати:

Види стоматологічної допомоги.

Особливості організації лікувально-профілактичної стоматологічної допомоги за контингентами.

3-х рівневу систему організації стоматологічної допомоги.

Відношення до платника. Економічні та фінансові основи.

Керована допомога.

Вміти:

Виявити резерви в організації стоматологічної допомоги.

Оцінювати вплив економічного та соціального середовища на організацію стоматологічної допомоги.

Користуватись традиційним програмним забезпеченням, зокрема аналітичними системами R, STATA, SAS.

Література:

***Тема 29. Організація санітарно-епідеміологічної служби**

Завдання і функції санітарно-епідеміологічної служби, сучасні форми організації санітарно-епідеміологічної служби. Структура санітарно-епідеміологічної служби в Україні. Резерви удосконалення. 3-х рівнева система організації санітарно-епідеміологічної служби. Відношення до платника. Економічні та фінансові основи.

Знати:

Завдання і функції санітарно-епідеміологічної служби.

Сучасні форми організації санітарно-епідеміологічної служби.

Структуру санітарно-епідеміологічної служби в Україні. Резерви удосконалення.

3-х рівневу систему організації санітарно-епідеміологічної служби.

Відношення до платника. Економічні та фінансові основи.

Вміти:

Виявити резерви в організації санітарно-епідеміологічної служби.

Оцінювати вплив економічного та соціального середовища на організацію санітарно-епідеміологічної служби.

Література:

***Тема 30. Економіка охорони здоров'я**

Відмінності економіки громадського здоров'я від класичної. Розділи економіки громадського здоров'я. Властивості економічних змінних. Особливості мір зв'язку, еластичність, семи-еластичність. Методи економіки громадського здоров'я. Метод економічних кривих. Методи економічного аналізу громадського здоров'я. Методи економетрії. Використання традиційного програмного забезпечення для економетричних моделей, зокрема аналітичних систем R, STATA, SAS.

Знати:

Відмінності економіки громадського здоров'я від класичної.

Розділи економіки громадського здоров'я.

Властивості економічних змінних.

Еластичність, семи-еластичність.

Методи економіки громадського здоров'я.

Вміти:

Застосовувати економічні змінні та будувати економетричні моделі.

Користуватись традиційним програмним забезпеченням для економетричних моделей, зокрема аналітичних систем R, STATA, SAS.

Література:

Тема 31. Ціноутворення медичних послуг

Сучасні підходи до ціноутворення медичних послуг. Види цін, складові ціни, фактори ціноутворення. Криві попиту і пропозиції. Цінові еластичності попиту і пропозиції. Неспроможності ринку медичних послуг в ціноутворенні сервісів таргетних груп та за неповних ринків. Роль держави в корекції неспроможності ринку медичних послуг в ціноутворенні сервісів.

Знати:

Сучасні підходи до ціноутворення медичних послуг.

Види цін, складові ціни, фактори ціноутворення.

Криві попиту і пропозиції. Цінові еластичності попиту і пропозиції.

Неспроможності ринку медичних послуг в ціноутворенні сервісів таргетних груп та за неповних ринків.

Роль держави в корекції неспроможності ринку медичних послуг в ціноутворенні сервісів

Вміти:

Застосовувати економічні змінні та будувати економетричні цінові моделі.

Користуватись традиційним програмним забезпеченням для економетричних моделей, зокрема аналітичних систем R, STATA, SAS.

Література:

Тема 32. Ринок медичних послуг

Види ринків, характеристики ринків, фактори ціноутворення. Криві попиту і пропозиції. Цінові еластичності попиту і пропозиції. Неспроможності ринку медичних послуг у виробництві суспільно оптимального обсягу послуг і цін. Проблеми сегментації ринку, неповних ринків. Роль держави в корекції неспроможностей ринку медичних послуг. Екстерналії, монополістична та монопсонічна потужності, меріт сервіси.

Знати:

Види ринків, характеристики ринків, фактори ціноутворення.

Криві попиту і пропозиції.

Еластичності попиту і пропозиції.

Неспроможності ринку медичних послуг у виробництві суспільно оптимального обсягу послуг і цін.

Проблеми сегментації ринку, неповних ринків.

Роль держави в корекції неспроможностей ринку медичних послуг.

Екстерналії, монополістична та монопсонічна потужності, меріт сервіси.

Вміти:

Застосовувати економічні змінні та будувати економетричні моделі ринкової поведінки.

Користуватись традиційним програмним забезпеченням для економетричних моделей, зокрема аналітичних систем R, STATA, SAS.

Література:

***Тема 33. Система охорони здоров'я в деяких економічно розвинених зарубіжних країнах (Сполучені Штати Америки, Європейські країни, Велика Британія)**

Класифікація систем охорони здоров'я. Елементи і принципи побудови систем охорони здоров'я. Сучасні реформи систем охорони здоров'я. Керована допомога. MSA. Особливості систем охорони здоров'я США, Німеччини, Італії, Великої Британії. Економічний аналіз ефективності.

Знати:

Класифікація систем охорони здоров'я.

Елементи і принципи побудови систем охорони здоров'я.

Сучасні реформи систем охорони здоров'я. Керована допомога. MSA.

Особливості систем охорони здоров'я США, Німеччини, Італії, Великої Британії.

Вміти:

Проводити порівняльний аналіз економічної ефективності національних систем охорони здоров'я.

Користуватись традиційним програмним забезпеченням для економетричних моделей, зокрема аналітичних систем R, STATA, SAS.

Література:

***Тема 34. Всесвітня організація охорони здоров'я її роль у вирішенні проблем здоров'я населення**

Структура та функції ВООЗ. Регіональні Бюро ВООЗ, комітети експертів ВООЗ, бази ВООЗ. Роль у посиленні ефективності національних систем охорони здоров'я. Трансфери, їх види і

роль у фінансуванні міжнародних проектів та програм національних систем охорони здоров'я. Дата енвелопмент аналіз для оцінки діяльності ВООЗ, національних систем охорони здоров'я.

Знати:

Структура та функції ВООЗ.

Регіональні Бюро ВООЗ, комітети експертів ВООЗ, бази ВООЗ.

Роль ВООЗ у посиленні ефективності національних систем охорони здоров'я.

Трансфери, їх види і роль у фінансуванні міжнародних проектів та програм національних систем охорони здоров'я.

Вміти:

Проводити порівняльний аналіз економічної ефективності національних систем охорони здоров'я.

Користуватись традиційним програмним забезпеченням для економетричних моделей, зокрема аналітичних систем R, STATA, SAS.

Література:

Тема 35. Міжнародна класифікація хвороб X перегляду

Проблеми регіональних традицій в класифікації захворювань. Роль ВООЗ в подоланні розбіжностей і уніфікації підходів щодо діагностики та реєстрації захворювань і причин смерті. Втілення сучасних знань і діагностичних можливостей сучасними клінічними класифікаціями. Міжнародна класифікація хвороб, перегляди. Зв'язок з сучасними клінічними класифікаціями. Використання як міжнародної бази для уніфікації діагностики та лікування.

Знати:

Проблеми регіональних традицій в класифікації захворювань.

Роль ВООЗ в подоланні розбіжностей і уніфікації підходів щодо діагностики та реєстрації захворювань і причин смерті.

Втілення сучасних знань і діагностичних можливостей сучасними клінічними класифікаціями.

Міжнародна класифікація хвороб, перегляди. Зв'язок з сучасними клінічними класифікаціями.

Використання МКХ як міжнародної бази для уніфікації діагностики та лікування.

Вміти:

Користуватись МКХ, сучасними клінічними класифікаціями.

Шифрувати діагнози у відповідності з МКХ, сучасними клінічними класифікаціями.

Література:

***Тема 36. Проблеми медичної етики та деонтології**

Проблеми медичної етики та деонтології в практичній діяльності лікаря та в медичних дослідженнях. Включення поінформованої згоди. Проблеми селекційних зміщень. Комітети\Комісії з біоетики наукових медичних досліджень. Вимоги до міжнародних досліджень та грантових апікацій.

Знати:

Проблеми медичної етики та деонтології в практичній діяльності лікаря та в медичних дослідженнях.

Зміст поінформованої згоди.

Проблеми селекційних зміщень.

Комітети\Комісії з біоетики наукових медичних досліджень.

Вимоги до міжнародних досліджень та грантових апікацій.

Вміти:

Скласти поінформовану згоду.

Попереджувати селекційні зміщення.

Література:

Тема 37. Управління системою охорони здоров'я

Поняття системності управління та управлінського процесу. Види процесу управління, його фази. Контроль ефективності управління. Способи практичної реалізації, роль середовища. Управління системою охорони здоров'я. Фактори імплементації. Ситуаційне та стратегічне управління системою охорони здоров'я. Генералізоване та компартменталізоване форми управління. Керована медична допомога.

Знати:

Поняття системності управління та управлінського процесу.

Види процесу управління, його фази.

Контроль ефективності управління.

Способи практичної реалізації, роль середовища.

Управління системою охорони здоров'я.

Фактори імплементації.

Ситуаційне та стратегічне управління системою охорони здоров'я.

Генералізоване та компартменталізоване форми управління.

Керована медична допомога.

Вміти:

Виявляти резерви системи управління чи процесу управління.

Визначати ситуаційні та стратегічні бікони управління.

Література:

Тема 38. Управління медичною справою (медико-санітарною допомогою, охороною здоров'я) в Україні

Теорії та практики імплементації управлінського процесу. Середовище, суб'єкт та об'єкт управління. Блок наукового регулювання. Особливості управління медичною справою (медико-санітарною допомогою, охороною здоров'я) в Україні. Показники ефективності процесу управління. Резерви удосконалення.

Знати:

Теорії та практики імплементації управлінського процесу.

Середовище, суб'єкт та об'єкт управління. Блок наукового регулювання.

Особливості управління медичною справою (медико-санітарною допомогою, охороною здоров'я) в Україні.

Показники ефективності процесу управління.

Вміти:

Виявляти резерви системи управління чи процесу управління.

Визначати ситуаційні та стратегічні бікони управління.

Література:

Тема 39. Теорія управлінських систем

Основи теорії управлінських систем. Елементи, компоненти управлінських систем, фази та схеми управлінського процесу. Функціонал управління. Аналітика управлінських систем. Дерева рішень, фронт'єрний аналіз. Фільтри Калмана динамічного процесу управління.

Знати:

Основи теорії управлінських систем.

Елементи, компоненти управлінських систем.

Фази та схеми управлінського процесу.

Функціонал управління.

Вміти:

Виявляти резерви системи управління чи процесу управління.

Використовувати дерева рішень, фронт'єрний аналіз для оптимізації процесу управління.

Література:

Тема 40. Функції управління

Класифікації функцій управління. Передбачення і планування, організація, розпорядження, координація і контроль за А.Файольом. Планування, організація, керівництво, лідерство, робота з кадрами і контроль за С.О'Доннелом. Планування, організація, мотивація і контроль за М.Месконом. Використання в практичних середовищах ситуаційного та стратегічного управління медичною справою.

Знати:

Основи теорії управлінських систем.

Класифікації функцій управління.

Передбачення і планування, організація, розпорядження, координація і контроль за А.Файольом.

Планування, організація, керівництво, лідерство, робота з кадрами і контроль за С.О'Доннелом.

Планування, організація, мотивація і контроль за М.Месконом.

Вміти:

Використовувати функції управління в практичних середовищах ситуаційного та стратегічного управління медичною справою.

Виявляти резерви системи управління чи процесу управління.

Література:

Тема 41. Технолого-функціональні фази процесу управління

Види управлінських рішень (10). Технологія роботи над управлінськими рішеннями при оперативному і поточному виді управління, етапи (12). Форми регулювання діяльності системи медичної допомоги (співбесіди з фахівцями і посадовими особами; колегиї або медичні ради; збори колективу чи співробітників; ділові наради; обходи; виїзди на місце.

Знати:

Види управлінських рішень (10).

Технологію роботи над управлінськими рішеннями при оперативному і поточному виді управління, етапи (12).

Форми регулювання діяльності системи медичної допомоги

Вміти:

Використовувати технолого-функціональні фази процесу управління в практичних середовищах ситуаційного та стратегічного управління медичною справою.

Виявляти резерви системи управління чи процесу управління.

Література:

Тема 42. Менеджмент в системі охорони здоров'я

Види менеджменту, види планів. Характеристика процесу менеджменту. Необхідні складові. Схеми імплементації. Приклади менеджменту процесом планування. Чарти. Використання зворотної інформації. Використання дендрограм та аналізу дерева рішень. Тестування чутливості. Торнадо аналіз. Використання традиційного програмного забезпечення аналітичних систем R і SAS.

Знати:

Види менеджменту

Види планів.

Характеристику процесу менеджменту.

Необхідні складові процесу менеджменту.

Схеми імплементації менеджменту процесом планування.

Вміти:

Здійснювати менеджмент процесом планування.

Використовувати дендрограми та аналіз дерева рішень.

Проводити тестування чутливості, торнадо аналіз з використанням традиційного програмного забезпечення аналітичних систем R і SAS.

Тема 43. Комплексний підхід щодо удосконалення управління

Використання системного принципу. Адаптація процесу управління до конкретного середовища та цілей. Багатоцільові функціонали. Приклади з соціальної медицини, економіки охорони здоров'я. Відсутність і нечіткість інформації. Компоненти та реалізації комплексного підходу удосконалення управління в національній системі ОЗ України.

Знати:

Використання системного принципу.

Адаптація процесу управління до конкретного середовища та цілей.

Багатоцільові функціонали. Приклади з соціальної медицини, економіки охорони здоров'я.

Відсутність і нечіткість інформації.

Компоненти та реалізації комплексного підходу удосконалення управління в національній системі ОЗ України

Вміти:

Використовувати комплексний підхід в управлінні

Проводити тестування чутливості наслідків управлінських рішень з використанням традиційного програмного забезпечення аналітичних систем R і SAS.

Тема 44. Особливості реформування системи охорони здоров'я в Україні

Характеристика і проблеми системи охорони здоров'я в Україні. Резерви удосконалення. Сегментація ринку медичних послуг, диверсифікація виробника і платника. Впровадження елементів керованої допомоги, системи спів-платежів. Досвід реформування ПМСД. Напрямки реформування вторинного і третинного рівнів медичної допомоги.

Знати:

Характеристики і проблеми системи охорони здоров'я в Україні. Резерви удосконалення.

Сегментацію ринку медичних послуг, диверсифікація виробника і платника.

Шляхи впровадження елементів керованої допомоги, системи спів-платежів.

Досвід реформування ПМСД.

Напрямки реформування вторинного і третинного рівнів медичної допомоги

Вміти:

Окреслити проблеми системи охорони здоров'я в Україні, резерви удосконалення.

Давати аналітичну оцінку реформуванню системи охорони здоров'я в Україні

Проводити торнадо аналіз факторів реформування системи охорони здоров'я в Україні з використанням традиційного програмного забезпечення аналітичних систем R і SAS.

Тема 45. Організація та зміст роботи лікарні сестринського догляду

Структура, функції, організація роботи лікарні сестринського догляду. Показання для госпіталізації хворих до лікарні сестринського догляду. Контингенти обслуговування, передбачені

види допомоги. Показники роботи ліжка лікарні сестринського догляду. Досвід роботи лікарень та відділень сестринського догляду вторинного рівня медичної допомоги населенню.

Знати:

Структуру, функції, організацію роботи лікарні сестринського догляду.

Показання для госпіталізації хворих до лікарні сестринського догляду.

Контингенти обслуговування, передбачені види допомоги.

Показники роботи ліжка лікарні сестринського догляду.

Досвід роботи лікарень та відділень сестринського догляду вторинного рівня медичної допомоги населенню

Вміти:

Розрахувати і оцінити показники роботи ліжка лікарні сестринського догляду..

Проводити фронт'єрний аналіз ефективності роботи лікарень сестринського догляду з використанням традиційного програмного забезпечення аналітичних систем R і SAS